

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ב באדר התש"ף
8 במרץ, 2020
068/2020

סיכום מאזן התשלומים של ישראל לשנת 2019 Israel's Balance of Payments - 2019

בשנת 2019¹

- העודף בחשבון השוטף הסתכם ב-14.3 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 9.5 מיליארד דולר בשנת 2018 ועודף של 8.3 מיליארד דולר בשנת 2017.
- העודף בחשבון הסחורות והשירותים הסתכם ב-7.2 מיליארד דולר, לאחר עודף של 1.6 מיליארד דולר בשנה קודמת, ועודף של 4.1 מיליארד דולר בשנת 2017.
- יצוא הסחורות והשירותים עלה ב-5.0% בהשוואה לשנת 2018 והסתכם ב-114.4 מיליארד דולר.
- יבוא הסחורות והשירותים ירד ב-0.2%, והסתכם ב-107.2 מיליארד דולר.
- גידול של 25.4 מיליארד דולר בהשקעות הפיננסיות של תושבי ישראל בחו"ל, בהמשך לגידול של 19.7 מיליארד דולר בשנת 2018 ולגידול של 26.9 מיליארד דולר בשנת 2017.
- ההשקעות הפיננסיות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-22.8 מיליארד דולר, בהשוואה לעלייה של 18.3 מיליארד דולר בשנת 2018, ושל 17.1 מיליארד דולר בשנת 2017.
- יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-6.6 מיליארד דולר, לעומת עלייה של 5.3 מיליארד דולר בשנה הקודמת, ועלייה של 8.1 מיליארד דולר בשנת 2017, והסתכמו בסוף השנה ב-126.0 מיליארד דולר².
- חוב חיצוני נטו: עודף נכסים על התחייבויות בסך 169.3 מיליארד דולר בסוף שנת 2019.

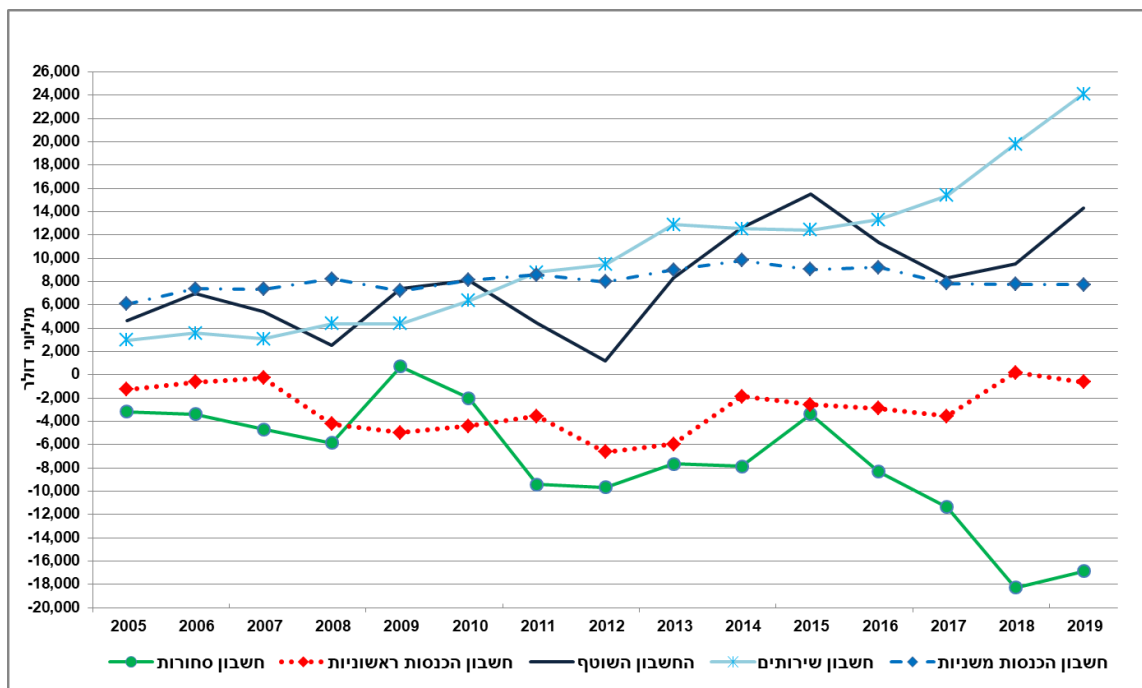
ברבעון הרביעי של שנת 2019

- העודף בחשבון השוטף - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם ב-3.5 מיליארד דולר.
- ההשקעות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-12.5 מיליארד דולר לעומת עלייה של 4.9 מיליארד ברבעון הקודם.
- ההשקעות של תושבי חו"ל בארץ עלו ב-8.6 מיליארד דולר לאחר עלייה של 4.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

¹ בדולרים שוטפים ונתונים מקוריים.

² כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנדודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

תרשים 1 - החשבון השוטף לפי רכיבים 2005-2019 (נתונים מקוריים)

סקירה שנתית

החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)

הנתונים על העודף בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2019. הסיכום כולל את העסקאות של תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות השוטפות) בדולרים שוטפים.

העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים בשנת 2019 הסתכם ב-14.3 מיליארד דולר, זאת בהמשך לעודף של 9.5 מיליארד דולר בשנת 2018 ושל 8.3 מיליארד דולר בשנת 2017.

העלייה בעודף בחשבון השוטף בשנת 2019 לעומת שנת 2018 נובעת מעלייה של 4.3 מיליארד דולר בחשבון השירותים, ומירידה של 1.4 מיליארד דולר בגירעון חשבון הסחורות. עליות אלו קוזזו בירידה של 0.8 מיליארד דולר בחשבון הכנסות הראשוניות ומירידה של 0.1 מיליארד דולר בעודף בחשבון ההכנסות המשניות.

חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל הסתכמו ב-1.6 מיליארד דולר בשנת 2019, בדומה לשנת 2018.

החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

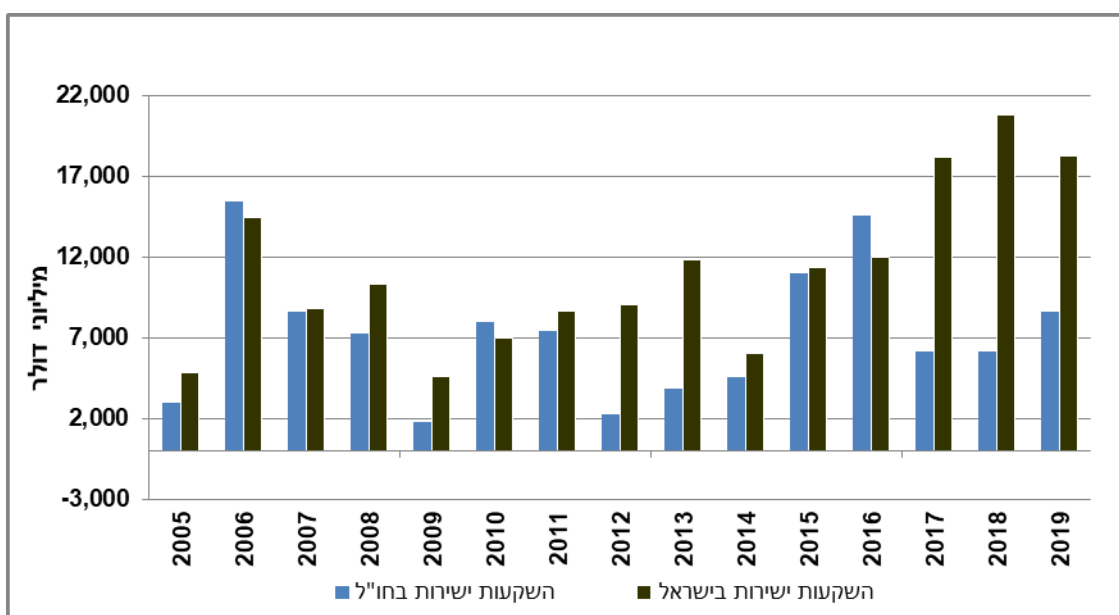
החשבון הפיננסי כולל את העסקאות הפיננסיות בין תושבי ישראל לתושבי חו"ל, ואינו כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

השקעות ישירות

השקעות ישירות מאפשרות למשקיע לקבל זכויות הצבעה במועצת המנהלים ולהשתתף בניהול החברה. השקעות אלה כוללות – בנוסף להון מניות – גם רווחים שלא חולקו והון אחר המושקע בחברות עסקיות, כגון הלוואות בעלים. **ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל** בשנת 2019 הסתכמו ב-8.6 מיליארד דולר, לאחר 6.1 מיליארד דולר בשנת 2018, ו-6.2 מיליארד דולר בשנת 2017.

ההשקעות הישירות של תושבי חו"ל בישראל הסתכמו ב-18.2 מיליארד דולר בשנת 2019, בהשוואה ל-20.8 מיליארד דולר בשנת 2018, ול-18.2 מיליארד דולר בשנת 2017.

תרשים 2 – השקעות ישירות בחו"ל ובישראל, 2019-2005

השקעות בניירות ערך סחירים

בהשקעות של תושבי ישראל בניירות ערך זרים סחירים³ חלה עלייה של 5.4 מיליארד דולר בשנת 2019 שנבעה מעלייה של 3.7 מיליארד דולר בהשקעה באג"ח ובשטרות ומעלייה של 2.9 מיליארד דולר בהשקעה במניות. ההשקעות של תושבי חו"ל בניירות ערך ישראלים סחירים בשנת 2019 ירדו ב-0.4 מיליארד דולר בהמשך לירידה של 3.1 מיליארד דולר בשנת 2018 ועלייה של 1.9 מיליארד דולר בשנת 2017.

השקעות אחרות

חשבון זה כולל הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי ונכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים של החשבון הפיננסי.

ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-4.8 מיליארד דולר בשנת 2019.

ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-4.9 מיליארד דולר בשנת 2019.

³ כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו

יתרות מטבע החוץ של ישראל

יתרות מטבע חוץ של ישראל עלו בשנת 2019 ב-6.6 מיליארד דולר, לאחר עליה של 5.3 מיליארד דולר בשנת 2018, ו-8.1 מיליארד דולר בשנת 2017. בשנת 2019 רכש בנק ישראל 3.8 מיליארד דולר.

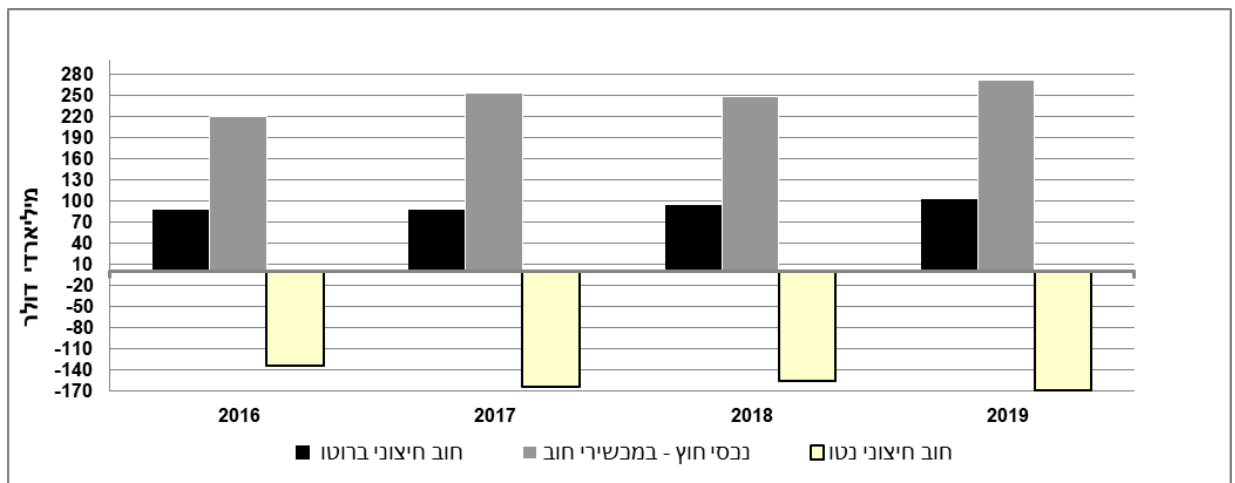
מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (לוחות 8 ו-12)

בסוף דצמבר 2019, מאזן הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (International Investment Position) הסתכם בעודף של נכסים על התחייבויות בסך של 158.4 מיליארד דולר: נכסי המשק בחו"ל הסתכמו בסך 495.7 מיליארד דולר, והתחייבויות המשק לחו"ל בסך 337.3 מיליארד דולר.

החוב החיצוני נטו של המשק

עודף הנכסים על התחייבויות של המשק כלפי חו"ל במכשירי חוב בלבד (חוב חיצוני נטו שלילי) הסתכם ב-169.3 מיליארד דולר בסוף דצמבר 2019, עליה של 14.0 מיליארד דולר בהשוואה לסוף דצמבר 2018.

תרשים 3 - חוב חיצוני נטו, 2016-2019

סקירה רבעונית: אוקטובר- דצמבר 2019

החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)

הנתונים על העודף בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון הרביעי של שנת 2019. הסיכום כולל את העסקאות של תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות השוטפות) בדולרים שוטפים ובניכוי השפעת העונתיות.

לוח א - התפתחות החשבון השוטף

מיליוני דולרים - מנכי עונתיות

תקופה	חשבון הסחורות	חשבון השירותים	חשבון ההכנסות הראשוניות	חשבון ההכנסות המשניות	החשבון השוטף
I-III 2017	-1,982	3,790	-1,098	1,659	2,369
IV-VI 2017	-2,243	3,582	-1,239	2,029	2,129
VII-IX 2017	-3,463	3,810	-446	1,912	1,812
X-XII 2017	-3,709	3,920	-761	2,343	1,794
I-III 2018	-4,450	4,342	-307	2,143	1,727
IV-VI 2018	-4,710	4,784	61	1,857	1,992
VII-IX 2018	-4,439	5,489	199	1,822	3,070
X-XII 2018	-4,899	5,452	285	1,876	2,714
I-III 2019	-4,794	6,533	-399	1,904	3,244
IV-VI 2019	-4,264	6,132	203	2,087	4,157
VII-IX 2019	-4,030	5,683	-927	2,135	2,860
X-XII 2019	-4,117	5,353	430	1,790	3,455

העודף בחשבון השוטף ברבעון האחרון של שנת 2019 - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם ב-3.5 מיליארד דולר, לעומת 2.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם. בחשבון ההכנסות הראשוניות חלה עליה של 1.4 מיליארד דולר. עליה זו קוזזה בירידה בעודף בחשבון השירותים בסך 0.3 מיליארד דולר, ירידה בעודף בחשבון ההכנסות המשניות בסך 0.3 מיליארד דולר ועלייה בגירעון בחשבון הסחורות בסך 0.1 מיליארד דולר.

חשבון הסחורות והשירותים (לוחות 3, 4, 9 ו-10)

חשבון הסחורות והשירותים - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם בעודף של 1.2 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2019, לאחר עודף של 1.7 מיליארד דולר ברבעון הקודם. הגירעון בחשבון הסחורות (לוחות 3 ו-10) - יצוא פחות יבוא, ברבעון הרביעי של 2019, בניכוי השפעת העונתיות, הסתכם ב- 4.1 מיליארד דולר, בדומה לרבעון הקודם.

נתוני היצוא והיבוא של סחורות במאזן תשלומים כוללים את הסחר עם הרשות הפלסטינית והתאמות מאזן תשלומים נוספות לנתוני סחר חוץ (ראו [לוח 10](#) המפרט את התאמות נתוני יצוא ויבוא סחורות, על פי סחר חוץ, להגדרות מאזן תשלומים).

העודף בחשבון השירותים (לוחות 4 ו-9) ברבעון הרביעי של 2019 - לאחר ניכוי השפעת העונתיות - הסתכם ב- 5.4 מיליארד דולר, ירידה של 5.8% בהשוואה לרבעון הקודם. יצוא השירותים של ענפי ההיי-טק (לא כולל חברות הזנק, נתונים מקוריים) ברבעון הרביעי של 2019 הסתכם ב-8.7 מיליארד דולר, עלייה של כ- 18.2% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק היה ברבעון הרביעי של 2019 כ-73% מתוך סך יצוא השירותים העסקיים האחרים (לא כולל חברות הזנק, נתונים מקוריים), והוא כולל את ענפי הכלכלה האלה: ייצור תרופות, כולל תרופות הומאופטיות (21), ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), ייצור כלי טייס, חלליות וציוד נלווה (303), שירותי תקשורת (61), תכנות מחשבים, ייעוץ בתחום המחשבים ושירותים נלווים אחרים (62), עיבוד נתונים, אחסון ושירותים נלווים, אתרי שער לאינטרנט (631), מרכזי מחקר ופיתוח (720), ומחקר ופיתוח בהנדסה ובמדעי הטבע (721).

חשבון ההכנסות הראשוניות (בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה) (לוח 5)

חשבון זה מורכב מהכנסות של תושבי ישראל בגין השקעות פיננסיות בחו"ל (תקבולי ריבית, דיבידנדים ורווחים שלא חולקו), ועבודה שכירה של תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות של תושבי חו"ל מהשקעות פיננסיות ועבודה שכירה בישראל.

חשבון ההכנסות נטו בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה - בניכוי השפעות עונתיות- הסתכם בעודף של 0.4 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2019, לעומת גירעון של 0.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

חשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות) (לוח 6)

חשבון ההכנסות המשניות ברבעון הרביעי של שנת 2019, לאחר ניכוי עונתיות, הסתכם בעודף של 1.8 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 2.1 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל ברבעון הרביעי של 2019 הסתכמו ב- 0.4 מיליארד דולר, בדומה לממוצע שלוש הרבעונים הקודמים.

החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

השקעות תושבי ישראל בחו"ל הסתכמו ב-12.5 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של שנת 2019, לעומת 4.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

השקעות תושבי חו"ל בישראל הסתכמו ברבעון הרביעי של שנת 2019 ב-8.6 מיליארד דולר, לעומת 4.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

לוח ב - התפתחות החשבון הפיננסי

מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

2019 X-XII	2019 VII-IX	2019 IV-VI	2019 I-III	2018 X-XII	שנה רבעון
2,819	2,185	1,219	2,343	1,689	השקעות תושבי ישראל בחו"ל
570	2,376	727	1,693	-159	השקעות ישירות
4,834	-328	1,951	1,639	4,289	השקעות בניירות ערך סחירים ⁴
4,280	648	282	1,391	1,564	השקעות אחרות ⁵
12,503	4,882	4,179	3,788	7,383	יתרות מט"ח בחו"ל
					סך כל ההשקעות
6,014	4,273	3,961	3,977	12,573	השקעות תושבי חו"ל בישראל
333	1,852	-1,841	-732	-6,639	השקעות ישירות
2,282	-1,296	1,700	2,257	-92	השקעות בניירות ערך סחירים
8,629	4,829	3,819	5,502	5,842	השקעות אחרות
					סך כל ההשקעות
-3,195	-2,088	-2,472	-1,634	-10,884	תנועות פיננסיות נטו
238	524	2,568	2,425	6,479	השקעות ישירות
2,551	969	251	-3,896	4,381	השקעות בניירות ערך סחירים ³
4,280	648	282	1,391	1,564	השקעות אחרות
3,875	53	360	-1,714	1,540	יתרות מט"ח בחו"ל
					סך כל ההשקעות

⁴ כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו - בצד הנכסים

⁵ בחשבון זה נכללים: הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי, נכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים

האחרים